

Energimarknadsinspektionen

diariet@ei.se

2022-05-02

Kontakt: [REDACTED]
E-post: [REDACTED]@vattenfall.com

Telefon: [REDACTED]

Komplettering av ansökan Dnr: 2019-102340, 52 kV ledning mellan Alingsås och Melltorp samt Algutstorp och Vårgårda, Alingsås och Vårgårda kommun, Västra Götalands län

Vattenfall Eldistribution AB vill härmed komplettera ansökan i enlighet med er begäran.

Koncessionskarta där markkabeln finns utritad

Av den kompletterade koncessionskartan framgår inte att sträckan Algutstorp – Vårgårda delvis är i markkabelutförande, varför Ei behöver en ny koncessionskarta där det framgår vilken del av ledningen som utgörs av markkabel.

Se koncessionskarta i bilaga I

Stolphöjd, typ av isolatorer och fasavstånd

I den tekniska beskrivningen av ledningen saknas idag uppgifter om ledningarnas stolphöjd, avstånd mellan faser och vilken typ av isolator (det vill säga är isolatorerna stående eller hängande?) som används varför Ei begär att informationen kompletteras. Ei behöver uppgifterna för att kunna göra en bedömning av ledningens påverkan på fåglar.

Stolphöjd för aktuell ledning varierar mellan ca 7-23 meter. Avstånd mellan faserna är varierande utefter typ av stolpe. Stolpar med stödisolatorer har fasavstånd ca 1,35-3 meter. Stolpar med stående isolatorer har fasavstånd ca 1,35 meter (horisontella linor) respektive ca 1,35-1,70 meter (vertikala linor). Stolpar med hängande isolatorer har fasavstånd ca 3,30 meter.

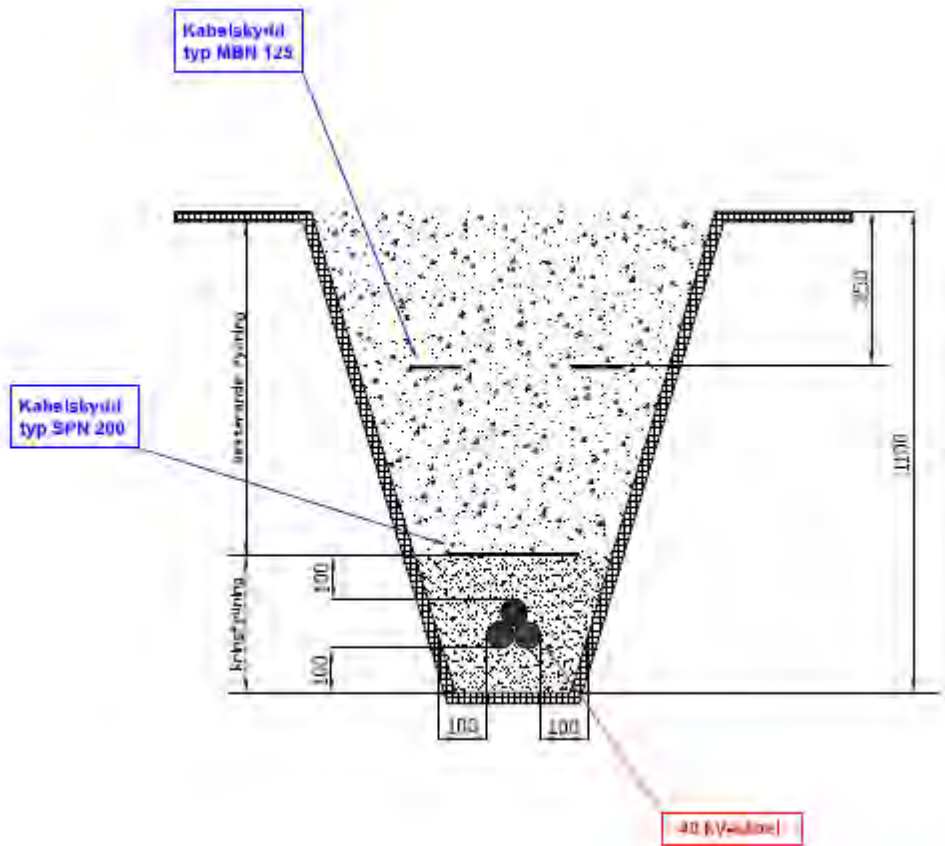
Schaktet

I nuläget saknas viss information om markkabelns schakt. Ei begär därför att ni inkommer med en beskrivning av hur schaktet ser ut och på vilket djup kabeln ligger. Använd gärna principskisser av aktuell markkabels schakt för att illustrera beskrivningen..

Kabeln är förlagd enligt EBR och ligger på ett djup av ca 1,1 meter, se exempelskiss över ett schakt för markkabel i figur 1.

2022-05-03

2019-102340-0013

Figur 1. Exempelskiss över kabelschakt.

Effektbehov motsvarar inte överföringskapacitet

I er komplettering anges att effektbehovet (32 MW) överskrider överföringskapaciteten (29 MW). I sådana situationer ska den bristande kapaciteten motiveras, till exempel genom att beskriva funktionskrav, leveranssäkerhet eller dylikt. Ei behöver följande information för att kunna bedöma ledningens lämplighet.

- Ni behöver beskriva om någon/några åtgärder är planerade för att åtgärda problemet rörande effektbehov/överföringskapacitet. Om det finns åtgärder planerade behöver ni inkomma med en så specificerad förklaring som möjligt för vilka åtgärder som kommer att genomföras.

Angivna 29 MW gäller vid normaldrift medan den dimensionerade effekten 32 MW är behovet vid onormal drift vid fel i nätet. Vid onormal drift kan ledningen under en begränsad tid belastas mer än normalt. Det finns därmed marginal att nyttja.

Fågelexpertis

Det behöver framgå om ni vid framtagande av aktuell ansökan har varit i kontakt med någon som besitter expertkunskap om fåglar och har lokalkännedom (exempelvis en lokal/regional ornitologisk förening, en konsult eller någon annan med kompetens inom området). Om inte

detta skett behöver ni ta en sådan kontakt för att inhämta och komplettera er ansökan med information om:

- det finns någon känd problematik kring aktuell ledning och fåglar i närområdet
- det finns skyddsvärda och/eller kollisionsbenägna fåglar i ledningens närhet
- ledningen berör några kända flygstråk

Det som framkommit genom denna kontakt ska bifogas kompletteringen till Ei.

Vid kontakt med lokal ornitologisk förening, VgOF har följande svar erhållits:

Området öster och väster om Mjörn och vidare norrut längs Säveån, har ett betydande fågelsträck under vår och höst. Sträckan går i nord-sydlig riktning beroende på årstid. De fåglar som i sammanhanget är särskilt utsatta för hinder, inte minst luftledningar, är större arter som tranor, rovfåglar, svanar, gäss och änder. Luftledningar över åker- och ängsmark (där fåglar ofta går ner på lägre höjd och rastar är särskilt olämpliga. Luftledningar över mossar och myrar likaså, och då i första hand fåglar som häckar i dessa miljöer, t ex trana, orre och tjäder.

I den nämnda områdena önskar BirdLife Sverige och VgOF att eldistributionen anläggs med markkabel i syfte att minimera störning och kollisionsrisk.

Gällande rovfåglar är det särskilt viktigt att anbringa skydd mot risk för kortslutning mellan ledningsstolpar och ledning - en plats där rovfåglar ofta rastar (huven "Uven" är ett exempel).

På grund av de uppgifter som VgOF och BirdLife Sverige framhållit har ytterligare utredning gjorts på den data som begärts ut från SLU och som tidigare redogjorts för i komplettering för aktuellt ärende daterat till 2021-10-25.

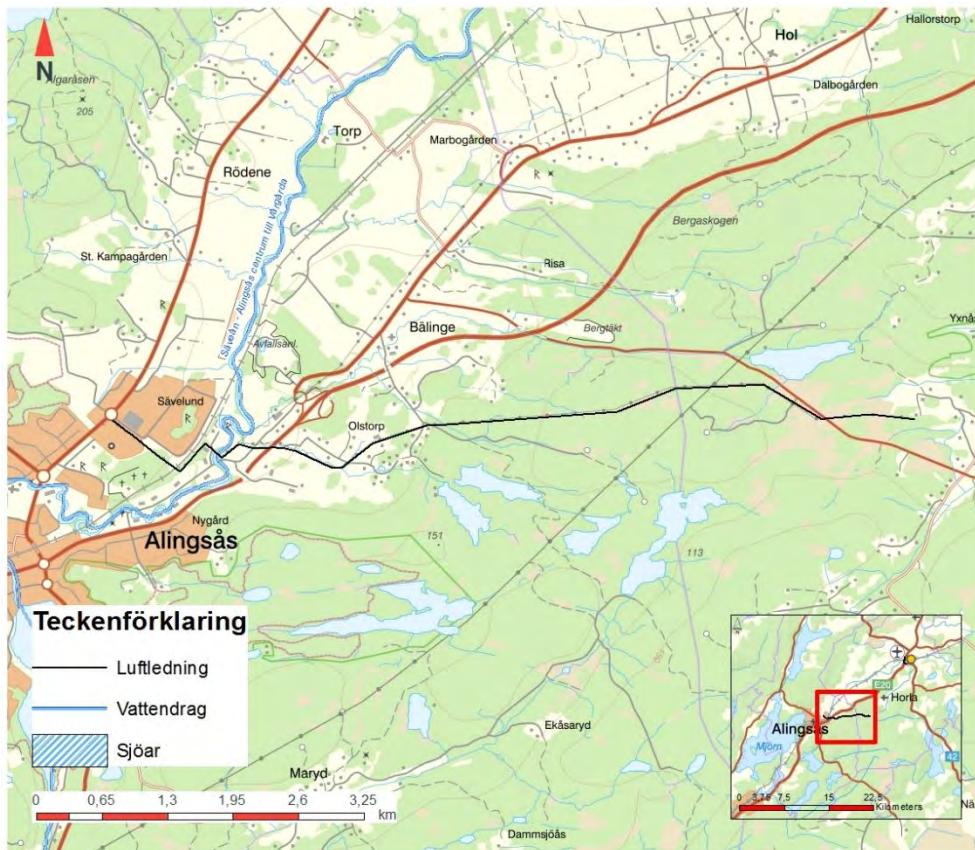
För sträckan närmst Alingsås återfinns två arter som ingår i en fågelgrupp som enligt [REDACTED] (2020) är mer benägen att kollidera med ledningar på grund av sämre manövreringsförmåga, har observerats vid ett tillfälle under 2014 respektive 2017. Arterna är ej rödlisteklassade, observationerna är ej validerade och rörde sig, enligt observatören, om par i potentiell boplatsmiljö.

En större och en mindre hönsfågel har observerats vid totalt sju tillfällen, en respektive sex tillfällen. Den större hönsfågeln är ej rödlisteklassad, har observerats vid två geografiska positioner och har en koordinatnoggrannhet på cirka 500 meter. Fem av sex observationer är validerade och samtliga rörde sig om indikationer om spel och sång. Observationerna gjordes mellan 2016–2021.

Den mindre hönsfågeln som klassad som nära hotad och observerades under 2013.

Observationen rörde sig om indikationer om spel och är ej validerad.

Ledningen är totalt cirka 8,5 km lång och går framförallt genom skogslandskap, över Säveån, delvis förbi odlingslandskap och delvis genom industriområde och korsar infrastruktur (i form av trafikerade vägar, främst E20), se figur nedan.

Figur 1. Befintlig luftledning

Ledningen går delvis parallellt med ledning från Sävelund men går sedan ensam i östlig riktning, se figur nedan.

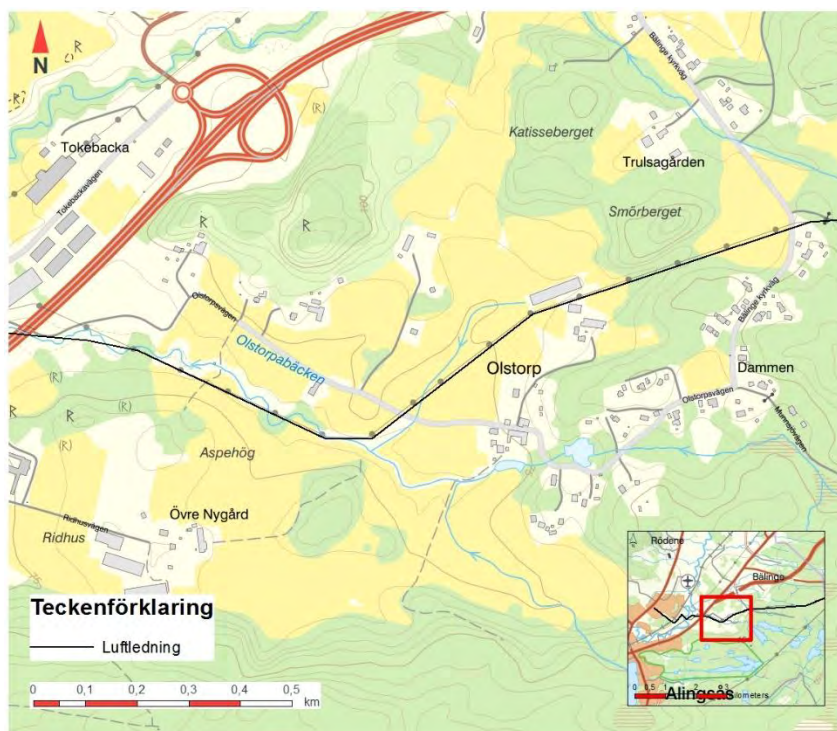
Figur 2. Befintlig ledning där den passerar E20 (källa: Google maps, 2022)

Utdraget kan visa indikation att fågel rör sig i området och att en större hönsfågelart har rört sig i området mellan 2016–2021. Men framförallt är det fågelarter som inte beskrivs som särskilt benägna att kollidera med luftledningar eller drabbas av eldöd, som observerats. Det

rör sig om förhållandevis få observationer av de fågelgrupper som i Ottvall & Green (2020)¹ beskrivs som utsatta arter.

I yttrandet som inkommit från VgOF och BirdLife Sverige nämns att området öster och väster om Mjörn och vidare norrut längs Säreån, är ett betydande fågelsträck under vår och höst. Sträckan går i nord-sydlig riktning beroende på årstid. De yttrar sig vidare att de fåglar som i sammanhanget är särskilt utsatta för hinder, inte minst luftledningar, är större arter som tranor, rovfåglar, svanar, gäss och änder. Generellt gäller det att luftledningar som går över åker- och ängsmark, där fåglar ofta går ner på lägre höjd och rastar, är särskilt olämpliga. Luftledningar över mossar och myrar likaså, och då i första hand fåglar som häckar i dessa miljöer, exempelvis trana, orre och tjäder.

Mjörn är belägen cirka tre kilometer från befintlig ledning, faserna är framförallt horisontellt monterade och går främst ensam genom skogslandskap och sedan genom odlingslandskap. Ledningsgatan genom skogslandskapet är omkring 40 meter bred. Eftersom det är horisontellt monterade faser utgör detta ett mindre flyghinder samt att omkringliggande träd kan vara högre än stolparnas höjd och därav bli ett mindre flyghinder i nord-sydlig riktning. Luftledningen går cirka 1,5 km genom odlingslandskap längst med Olstorpabäcken, semiparallellt med Olstorpvägen, se figur nedan.

Figur 3. Ledningens lokalisering genom odlingslandskap

Enligt Ottvall & Green (2020) utgör vägtrafik en större risk för kollision än vad luftledningar utgör samt att eftersom befintlig ledning har varit på platsen sedan 1944 kan omgivande fågelarter ha anpassat sig till rådande omständigheter.

Kraftledningen är av betydelse för områdets eldistribution. En markförläggning av befintlig luftledning skulle innebära att ny mark tas i anspråk och att miljöeffekter till följd av nyetablering uppkommer. Markförläggning för befintlig luftledning bedöms vara ekonomiskt och miljömässigt omotiverad. Detta på grund av få sekretessklassade fynd av arter som är särskilt omskrivna i Ottvall & Green (2020) har observerats, ledningen har horisontellt

¹ Ottvall & Green, 2020. Kraftledningars påverkan på fåglar – en syntesrapport. Rapport, Lund universitet.

monterade faser och går främst i 40 meter bred skogsgata i skogslandskap och utgör därför inte ett tydligt flyghinder. En markförläggning av luftledning bedöms därför inte vara aktuell.

För sträckan vid Vårgårda återfinns en art som ingår i en fågelgrupp som enligt Ottvall & Green (2020) är mer benägen att kollidera med ledningar på grund av sämre manövreringsförmåga, har observerats vid ett tillfälle under 2007. Arten är ej rödlisteklassad, observationen är ej validerad och rörde sig, enligt observatören, om en individ i potentiell boplatsmiljö.

En mindre hönsfågel har observerats vid tjugo tillfällen vardera mellan 2004–2021. Arten är klassad som nära hotad och fjorton av de tjugo observationerna är validerade. Det rör sig framförallt om en geografisk position för de flesta av observationerna. Observationerna har en koordinatnoggrannhet på genomsnitt 900 meter och samtliga observationer rörde sig om indikationer på spel och sång.

Ledningen är totalt cirka 1,5 km lång och går framförallt genom odlingslandskap, går över Säveån och korsar infrastruktur (i form av trafikerade vägar), se figur nedan.

Figur 3. Befintlig luftledning

Ledningen går delvis parallellt med en mindre ledning samt är sambyggd med en annan över väg och vattendrag, se figur nedan.

Figur 4. Befintlig ledning i sambyggd konstruktion, parallellt med en annan mindre ledning (källa: Google maps, 2022)

Endast två arter, som enligt Ottvall & Green (2020) är kollisionbenägna, har observerats inom ett område om 500 på vardera sida kring sträckningen. Varav ena arten observerats vid ett tillfälle och andra arten observerats vid fjorton tillfällen (som är validerade) på en geografisk position. Detta kan indikera att en mindre hönsfågelart rör sig frekvent i området, men permanent boplats kan inte styrkas enligt uppgifter från utdraget.

I yttrandet från VgOF och BirdLife Sverige nämns att området öster och väster om Mjörn och vidare norrut längs Sävveån, är ett betydande fågelsträck under vår och höst. Sträckan går i nord-sydlig riktning beroende på årstid. Befintlig ledning går framförallt i nordlig och sydlig riktning och korsar därför inte fågelsträcket. Befintlig ledning är belägen cirka 1,8 mil från Mjörn. Ledningen har inte stående isolatorer som ofta kan agera som utkiksplatser för rovfåglar. Sammanfattningsvis bedöms skyddsåtgärder vad gäller fåglar vara ekonomiskt omotiverade för befintlig sträckning på grund av ovannämnd information.

Kraftledningen är av betydelse för områdets eldistribution. En markförläggning av befintlig luftledning skulle innebära att ny mark tas i anspråk och att miljöeffekter till följd av nyetablering uppkommer. Markförläggning för befintlig luftledning bedöms vara ekonomiskt och miljömässigt omotiverad. En markförläggning av luftledning bedöms därför inte vara aktuell.

Vattenfall Eldistribution

Med vänliga hälsningar
Vattenfall Eldistribution AB

Jenny Dahlström